

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA WIEŚ W POLSCE i KRAJACH SĄSIEDNICH 1944 - 1989 SPOŁECZEŃSTWO i GOSPODARKA **12 - 13 czerwca 2025**

ORGANIZATORZY KONFERENCJI

Muzeum Rolnictwa
im. ks. Krzysztofa Kluka w Ciechanowcu

Departament Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Urzędu Marszałkowskiego
Województwa Podlaskiego w Białymstoku

Katedra Historii Wojskowej
Instytutu Historii i Archiwistyki
Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu

KIEROWNICY NAUKOWI KONFERENCJI

prof. dr hab. Dorota Michałek
e-mail: domi@umk.pl
Instytut Historii i Archiwistyki UMK

mgr Marlena Brzozowska
e-mail: marlena.brzozowska@muzeumrolnictwa.pl
Muzeum Rolnictwa
im. ks. Krzysztofa Kluka w Ciechanowcu

SEKRETARIAT KONFERENCJI

mgr inż. Anna Wiśniewska
zastępca dyrektora
e-mail: zd@muzeumrolnictwa.pl
Muzeum Rolnictwa
im. ks. Krzysztofa Kluka w Ciechanowcu

PARTNERZY KONFERENCJI

Zarząd Główny Polskiego
Towarzystwa Historycznego

Archiwum Główne Akt Dawnych

Litewski Instytut Historii Litwy (Vilnius)

Polska Misja Historyczna UMK w Würzburgu

Podlaskie

LIETUVOS ISTORIJOJ INSTITUTAS

MUZEUM ROLNICTWA
IM. KS. KRZYSZTOFA KLUKA W CIECHANOWCU
INSTYTUCJA KULTURY WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

**UNIWERSYTET
MIKOŁAJA KOPERNIKA
W TORUNIU**

**ARCHIWA
PAŃSTWOWE**
ARCHIWUM GŁÓWNE
NET DAWNYCH

12 CZERWCA (CZWARTEK)

10.00 – otwarcie konferencji

Panel I 10.20-11.40

dr hab. Jan Wasiewicz, prof. UA (Uniwersytet Artystyczny Poznań)
Pamięć poddaństwa/pańszczyzny i antyfeudalnego oporu chłopskiego w polityce historycznej Polski Ludowej

dr Zbigniew Filipiak (UMK)
Zasady parcelacji wedle reformy rolnej z 1944 r. w porównaniu z koncepcjami i regulacjami prawnymi z II RP

dr hab. Radosław Gross, prof. UWM (UWM)
Zwrot w polityce rolnej w Polsce w 1948 r.

dr Wojciech Mielewicz (MNRIPS Szreniawa)
Regionalna specyfika przebiegu i skutków reformy rolnej 1944/45-1949 w Polsce

11.40-12.00 – dyskusja

12.00-12.20 – przerwa kawowa

Panel II 12.20-13.40

prof. dr hab. Mirosław Golon (UMK)
Polityka PZPR wobec rolników w okresie stalinowskim na przykładzie wybranych powiatów północnej Polski

dr hab. Orystlawa Sydorczuk (Politechnika Lwowska)
Procesy kolektywizacji na ziemiach zachodnioukraińskich w latach 40.-50. XX w.

mgr Ineta Suopytė-Butkienė (Uniwersytet Wileński)
From Farmer to Kolkhoznik: Architecture and the Transformation of Rural Life in the Soviet-Occupied Lithuania

dr Sierhish Toké (SEW UW)
Kolektywizacja wsi zachodniobiałoruskiej w okresie powojennym w świetle badania mikrohistorycznego: przykład wsi Berszty

13.40-14.00 – dyskusja

14.00-15.00 – przerwa obiadowa

Panel III 15.00-16.40

dr Marcin Markiewicz (IPN Białystok)
Między negacją, adaptacją i zaangażowaniem. Polscy chłopcy wobec polityki rolnej w latach 1944-1989

prof. dr hab. Eugeniusz Mironowicz (UwB)
Konsekwencje społeczne i kulturowe przemian życia gospodarczego ludności wiejskiej wschodniej Białostocczyzny w latach 1945-1980

mgr Sławomir Iwaniuk (AP Białystok)
Wielkość szkolnictwa z językiem białoruskim na Białostocczyźnie w latach 1944-1989

dr Grzegorz Kuprianowicz (Podlaski Instytut Naukowy)
Skutki powojennych przesiedleń i deportacji ludności ukraińskiej dla funkcjonowania Kościoła prawosławnego w Polsce

dr hab. Sylwia Straszak-Chandoha, prof. UE (UE Wrocław)
Ocena społeczna procesu kolektywizacji w listach do redakcji wybranych czasopism

17.00-19.00 – zwiedzanie Muzeum Rolnictwa im. ks. Krzysztofa Kluka w Ciechanowcu

19.00 – kolacja

13 CZERWCA (PIĄTEK)

Panel I 9.30-10.50

prof. dr hab. Waldemar Rozynkowski (UMK)
O posłudze księży w parafiach wiejskich – w świetle listu pasterskiego biskupów polskich z 8 marca 1978 r.

dr Ruslana Martseniuk (AP SBU Kijów)
Bogaty czy biedny? metody określenia przynależności do warstwy chłopskiej przez NKWD w świetle materiałów archiwalno-sledczych z lat 1939-1941

dr hab. Jan Szumski, prof. PAN (IH PAN Warszawa)
Deportacja „kulaków” 1951-1952 jako część składowa kolektywizacji w zachodnich obwodach Białoruskiej SRS, Ukraińskiej SRS i Litewskiej SRS

dr Iryna Ramanova (EUH Wilno)
Returning from a world that shouldn't exist to a world that no longer existed: Kulak Children's Testimonies of Life After Exile/ Вяртанне са сьвету, якога не павіна было быць, у свет, якога ўжо не было: сведчання кулацкіх дзяцей пра жыццё пасля выгнання

10.50-11.10 – dyskusja

11.10-11.30 – przerwa kawowa

Panel II 11.30-12.50

dr Marius Emužis (Uniwersytet Wileński)
A Social and Environmental Transformation: Resettlement of Rural Communities in the Nemunas Valley Due to the Construction of Kaunas Dam (1956-1960)

dr hab. Agnieszka Chłosta-Sikorska, prof. UKEN (UKEN)
Sukces Nowej Huty zbudowanej na kleśce podkrakowskich wsi. Skutki forsownej industrializacji Polski

prof. dr hab. Jędrzej Chumiński (UE Wrocław)
Pracownicy przemysłu pochodzenia wiejskiego w Polsce – cechy społeczno-demograficzne 1945-1956

prof. dr Jānis Kēruss (Uniwersytet Łotwy)
Economic, rural depopulation and urban ruralisation in Soviet Latvia 1949-1991

12.50-13.10 – dyskusja

13.10-13.30 – przerwa kawowa

Panel III 13.30-14.30

dr Zoltán Sári
Cube house. The house as a lifestyle and its representation in the socialist Hungary

dr Marcin Gorączko, dr inż. Aleksandra Gorączko (Politechnika Bydgoska)
Znaczenie lokalnego kamienia budowlanego w architekturze wiejskiej i malomiasteczkowej międzyrzecza Warty i Neru – próba periodyzacji w kontekście gospodarczym i społecznym

mgr Edwin Wilbik (MR Ciechanowiec)
Odbudowa powojenna wsi po II wojnie światowej pogranicza mazowiecko-podlaskiego z użyciem materiałów ziemnych

14.30-15.00 – dyskusja i podsumowanie konferencji

15.00-15.40 – obiad

16.00-18.00 – zwiedzania Ciechanowa

18.00 – kolacja